

# LO MESTRE TITAS



SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA  
DONARÁ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobará en tots los kioscos y demás llochs de venta de periódichs

Número solt: 5 céntims; número atrassat: 10 céntims

### SUSCRIPCIÓ

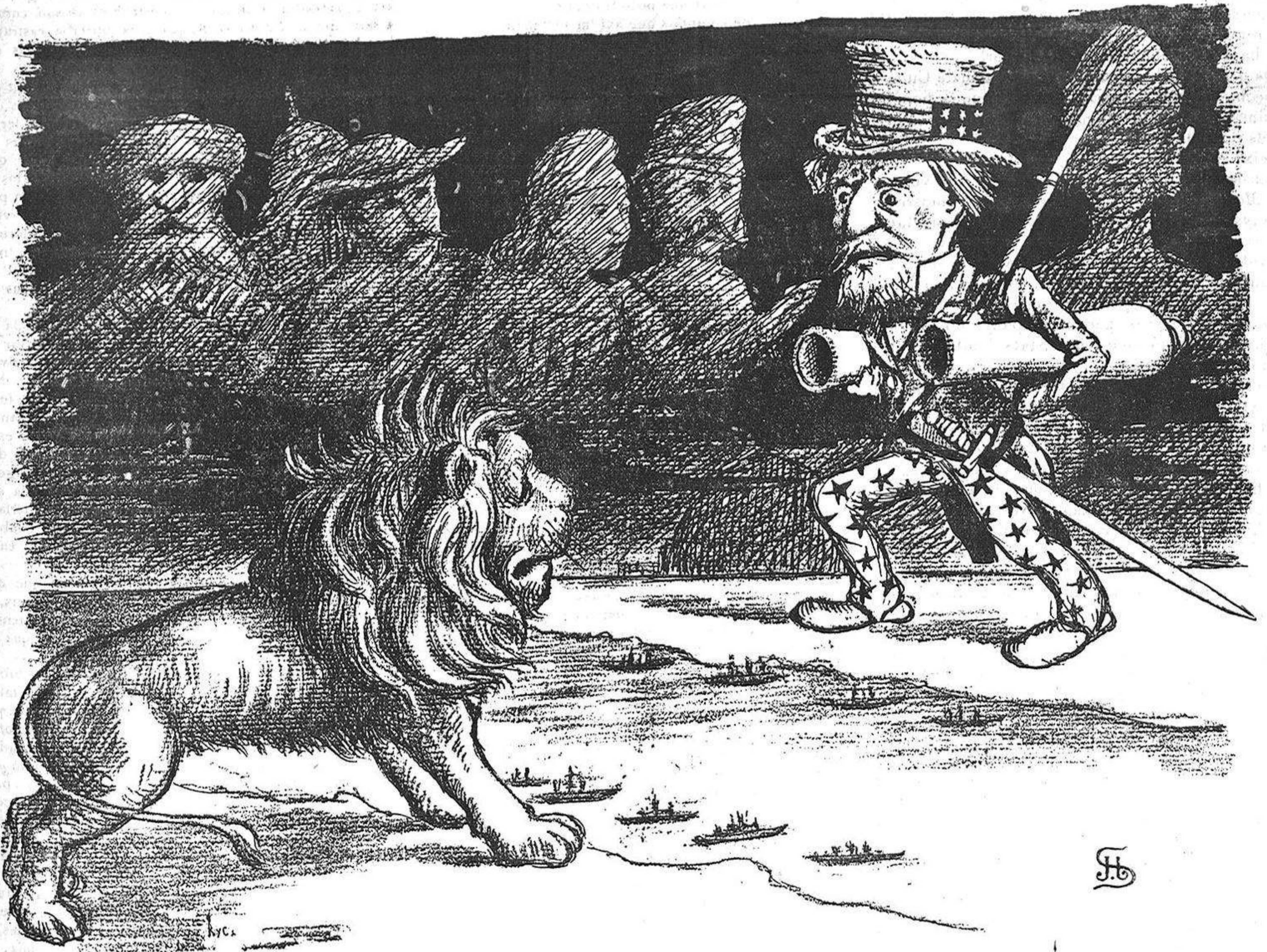
En Barcelona: semestre, 2 pesetas  
» » un any, 3 »

En provincias: semestre, 2'50 pesetas  
» » un any, 4'00 »

Extranger: semestre, 3 pesetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.<sup>a</sup> — La correspondencia [al Administrador]

## CUADRO.... PLASTICH



¿Qué son aquestas sombras? ¿Per qué venen á interrompre nostras..... oracions?  
Dejad que los gorrineros  
se las compongan con él.



## INTERESSANT

En lo pròxim número, imprés en paper satinat semi-cartulina, reproduirém una magnífica fotografia del Príncep Don Jaume ab que ha sigut honrat nostre Director.

S. A. Don Jaume vesteix el rich trajo del nou cos á que perteneix en l' exércit rus.

¡Visca 'l primer soldat del Rey!



Ja que la cuestió de Cuba no acabarà á canonadas, sino amigable y amistosamente, y ja que 'ls espanyols tenen la pell més dura qu' una sola de sabata, val més que ho prenguem á broma y ¡qué caramba! no 'ns hi mohiném.

Val més que comentém el mensatge de Mac-Kinley de la manera més distreta possible.

“Enumera 'ls esforços diplomàtics fets pels Estats Units al objecte de pacificar l' isla de Cuba.”

Vamos, en Mac-Kinley per mentir com un calsas no ha de fer grans esforços. Si digués que 'ls Estats Units han fet esforços... de butxaca per auxiliar als insurrectes, estaria més en rahó.

Ja té rahó 'l ditxo:

De porch y de senyó  
se 'n ha de venir de mena.

Y per lo vist, de senyó en Mac-Kinley no 'n té rés. “Reconixer la independència de Cuba, ó lo que 's igual, la república cubana, no es prudent.”

Y qué ha de ser, home, y qué ha de ser!

Lo més prudent y hasta vil, es apoderarse de Cuba poch á poch, esperar, com la guineu, que la poma sigui madura y que 's despregui de l' arbre y se la mengin els porchs.

Aixó, aixó es lo que convé.

“El mensatge dedica un extens párrafo á la voladura del *Maine*, dihent que la catástrofe demostra que Espanya es incapàs de garantir la seguretat dels barcos estrangers.”

Sobre tot si son barcos nortamericans, té molta rahó en afirmar que Espanya no pot garantirlos la seguretat. Primerament, perque ningú pot respondre de borratxos, y després perque Espanya no té rés que fer que una nació com els Estats Units tingui burros en lloch de marinos.

“Tracta de demostrar que Espanya ha sigut la primera en expressar la conveniència de un armistici, demanant als Estats Units los seus bons oficis.”

Aixó sí que ho crech de veras. Els *yanks* serán, si volem, uns solemnisims granujas, pero no 'ns cega la passió fins al punt de que afirmém que á Espanya som tots un sants Lluís Gonzaga. No, Mac-Kinley, no. Aquí hi ha pillos y murrís y granujas, gent que jugan ab l' honor de la nació y son uns acabats Judas, pero després de vosaltres, arreglarém els comptes als de casa, que 'ls portan molt bruts, tan ó més bruts, tant ó més que la consciència de 'n Moret, que ja es dir molt.

“Mac-Kinley demana á las Cambras que l' autorisin pera adoptar quantas medidas cregui convenientes pera establir en Cuba un govern fort que garantisi la pau y la tranquil·litat.”

Y 'ls bons aliments, hauria dit jo.

“Pera arribar á aquet resultat demana Mac-Kinley autorisació pera disposar de las forsas navals y militars dels Estats Units; y demana també que 's concedeixin nous crèdits pera seguir socorrent als reconcentrats que 's moren de fam.”

Es dir, que en Mac-Kinley vol establir á Cuba un govern fort, y al efecte demana barcos, soldats y cuartos.

¡Quina patxorra la de 'n Mac Kinley! Es dir que ell ja disposa, ja vol fer, ja vol remenar en Cuba com si fos á casa seva.

No tan, noy, no tan. Nostre govern podrá tolerar totas las baixesas que vulgui, pero Espanya no tolerará may que ningú, y molt menos uns pesseteros,

ens robin lo que es ben nostre y 'ns costa tanta sang y tants cuartos.

¿Qué 's pensa en Mac Kinley? ¿Que nosaltres hem enviat á Cuba als nostres germans pera que de ramessin allí la seva sang sens profit y, lo pitjor, sens honra? ¿Las llágrimas de tantas mares que ploran la pèrdua dels seus fills en la manigua, no han de pesar gota en la balansa de la rahó y de la justicia?

Vamos, vamos; nostre govern podrá jugar ab foch al conduhirnos á la ignominia y á la deshonra, pero 'ls yanks jugan ab un dels animals més nobles de la Creació, y quan el lleó espanyol tingui fam y sed de justicia, que ja en té bastant, no hi valdrán grans potencias ni arbitratjes de cap mena.

Y sino, al temps.

SAID.

## ¡PASTETAS!

La dama d' *altas virtuts*  
entre *elevadas esferas*  
que viu á *dalt* d' un palau  
y l' adornan *altas* prendas;  
de desde 'l *cim* de sa gloria,  
desde l' *altura* hont s' aixecan  
las *altas dots* de govern,  
y altres *altísimas* herbas,  
ha donat una mirada  
ab l' *aussili* d' *una ullera*;  
enterantse, aixís de *lluny*,  
de las cosas de la terra  
¡Valgans Deu! ¡Qué impresionada  
quedaría la pobreta!  
¡Santa Creu! ¡Quins *tremolins!*  
¡Quina *búal!* ¡Quins *canguelis!*  
—Correu: acudiu á Roma,  
que 'l Papa 'ns tregui de penas:  
correu: aviseu als Bisbes,  
y que en totas las esglesias  
nos encomanin á Deu  
que tinch por, tinch por de veras:  
y desde aquest enlayrat  
sitial, hont jo m' assento,  
m' apar que noto 'l cruxir  
dels puntals que axí 'm sostenen,  
y al trontoll de la nació,  
hasta 'l trono tambaleija.  
Correu; aneu per favor  
y aviseu á las *potencias*;  
y *reforseu* los *puntals*  
ab un engrut de pastetas.

Don Mateu, lo president  
del mes *fanós* ministeri,  
*fusionista fracasat*;  
*funestísim* y altres *efes*,  
al sentir exclamacions,  
ha fet forsas de flaqueza  
per salvar los sitals,  
los tronos, y las *baquetas*;  
y fent lo gran pasteleg  
com acostuma fer sempre,  
ha tret los *pinsells* y 'l *cosi*  
del *betún* y las *pastetas*.

Don Segi-mon l' auto-nómich  
auto-murri auto-rebentis,  
al trobarse ab tal conflicte,  
ha tret *recursos* inmensos,  
*habilitissims*; *diplomàtics*;  
com no podía de menos;  
y ha fet sortir la *pastera*,  
curullada de *pastetas*.

Presurosas acudiren  
las *potencias* Europeas  
presentant proposicions  
las mes bastas y distretas:  
procurant exir del pas  
aplicant *remeys* d' efecte  
*empesifant* nostre escút  
ab un *gruix* mes de *pastetas*.

¡Quín xapoll! ¡Quín mullader!  
¡Quín fanguaix! ¡cuántas miserias!  
qui no sent bullir la sang  
espanyola entra sas venas,  
¿qué te d' extrany que poruch  
ó espantat s' acobardeixi?  
L' altiu y noble espanyol,  
lo fill brau d' aquesta terra,  
no reula, ni 's rendeix,  
ni fa pactes, ni s' entrega  
per cap poble de *cochinos*  
ni *porcaters* de cap mena,  
ni vol admetre arbitratges  
ni intervencions de *potencias*;  
si algú las busca, no es  
espanyol, ni may pot serho:  
será *Austriach*, ó *será*.....  
un fabricant de *pastetas*.

Ja treballan á Madrid  
fent tiratges las imprentas,  
de un cartell anunciador  
que 's plantará en tot lo regne;  
los tals cartells servirán  
per gastar tantas pastetas.....  
dihent ab lletres de motllo  
lo següent: poch mes ó menos:  
—Avuy, l' honor nacional,  
*Hic jacet per in eternum*  
salvant una dinastía  
que es víctima dels *canguelis*.

Orgull del poble Espanyol;  
ta deshonra y vilipendi  
t' ensorra en una vergonya.....  
¡¡Malvinatge las pastetas!!!

FLÓSTICH.

## ¡SI NO HI HA SANCH!

Aquella nació, que tots sabeu que un día anomenaren ¡Espanya! que arribá á dictar lleys al mon enter, la que salvá á la Europa del vassallatge de la rassa agarena en las escarpadas rocas de Covadonga y en las ayguas del Lepant; la descubridora y civilisadora de nous continents; la que serví de defensora constant y propagadora de l' admirable religió del Crucificat, arrastrant per ella, per conducto de sos lamosísimos tersos, la rabia impotent de la Protesta; la que contingué la rapinya de la superba Inglaterra; que humiliá á la poderosa Fransa en Sant Quintí; que feu rendir vasallatge á son penó á tots los estats de Alemanya, la soberana del Rosselló, Piemont y tots los reyalmes de Italia, la conquistadora de Orán y senyora del Atlántich, del Indich y del Mediterrá, per el cual los peixos no podían passejarse pera dintre de sas ayguas, sens portar en las escamas marcat son escut; la patria dels Reys Catòlics, de Carlos V. y Felip II, el gran Cisneros, de Pizarro, Hernán Cortés, Almagro, Magallanes, Ferrán de Cardona, Pérez del Pulgar, Roger de Lluria, Comptes de Barcelona, Reys d' Aragó, de Castella y de Lleó, guerrers insignes, que visqueren entre pobles valerosos, que tenian en son cor erigit un temple al honor y á la dignitat propia, que 's confonia ab la de la patria, qual esprit conservá fins á primers del present sigle, servint d' arca salvadora á la Europa, destruint ab son coratge l' orgull del colós Napoleó, quant ja portaba trastrajant lligadas á la cua de sos caballs la major part de las coronas y escuts dels reyalmes que la componían.....

Donchs, aquella Espanya, que fins havia sentit el plaher que dona el veurer penjats de la forca á ministres corruptors y lladres, aplaudint ab totas las sevas forsas, la fermensa de sos reys que tals actes de justicia practicavan, es avuy tan envilida, acobardada é infamada que al veurer que 'ls de dalt, ho consenten farsans y murrís y traydors, los de abax ja cap importansia donan á que la dignitat de la patria rodi als peus cochinos de manadas de tocinos, fent servir de jassada la dignitat de tots, las fullas totas de sa gloriosa historia, y mofantse de la sang de sos fills, dels que 'n guardan los restos las espesas manigues que descubrí l' immortal Colón y en la que la fé de Espanya hi escampá las doctrinas salvadoras de la Creu.

¡Si Espanya ja no es Espanya! no, no es aquella nació valenta y esforsada d' altres temps que per conservar sens mácula l' honor y la dignitat de la Patria, sabía arribar fins á la mort ab lo front alt, malehint dels traydors y dels femelles. ¡Espanya! ja no ets altre cosa que un castell feudal, del que despóticamente, se n' han ensenyorit unas quantas familias, miserables, rastreras é integrants un día que están avuy cobrant 'l barato, á costa de la sanch y burricaria de un poble degenerat, d' un poble que s' ha deixat la vergonya á la sola de las espardenyas, d' un poble en fi, que ja solsament femellas conté, en el que 's fa burla y deixa burlar de sos defensors de mar y terra els quals consenten també que se esfonsi y esmiculi lo mes prehuat blasó que los caracteriza: l' honor.

Los que senten que sels hi encent la sanch que corre per sas venas, á impuls de la cremor que del cor naix, manifestantse rogenca á las galtas, ¿ahont son? ¿ahont tenen l' esprit? ¿ahont el valor? ¿ahont y quín es l' apreci que 's fá de la dignitat y del respecte á nostres passats?

La patria Espanyola, que sosté fá tres anys terrible lluyta, ab una manada de bandolers, morint sos fills á milers, mes que per los efectes del plom assesi, per las intemperancias del clima, y quant lo seu esfor y coratge logran, tot lo que 's pot lograr, se 'ls hi nega tota la gloria guanyada y sels deixa sens recompensa, quan no sels castiga y sinó ¿quín premi meresqué lo canoneix del Aliance? ¿quín lo apresament del Competidor? ¿qué á Weyler, per son digne comportament?... la destitució; lo perdó dels assessins y la reprimenda per una obra lloable y meritória.

Y quan rius de sanch ignocenta serveix sols per rentar la roba bruta de manadas de llops famolenchs d' or y de riquesas, combatent mes que á fills ingrats á aventurers, escuma de tots los pobles, sostinguts per la descoberta protecció de un país negociant y traficant, venen nostres senyors feudals á carregarte de ignominia, de infamia, sens la prehuada joia de la dignitat, que es lo que mes estiman los pobles virils, que tenen sang valenta.

Recorda patria mia, que en altres temps passares per grans crisis, com en las de Carlos II y Carlos IV; llavors encar quedaba al poble sang ardenta, vermellenca y ans que ad-



metrer tacas de llot en son penó sabían morir matant. Dolents eran lo compte Olivars y Godoy, pero no de molt tant com els que avuy ens escarneixen dintre de casa, y sols degut á la indiferencia que 'ns mata...!!

Concedir als miserables assessins de nostres germans, lo que jamay concediren quan la major part d' Espanya clamaba per el dret y la justicia.

Un armistici, que no es altre cosa que lo reconeixement de la beligerancia, es dir tractar ab uns que tenen dret ó lo que demanan y sels hi reconeix, es per dirho de cop, l' invi que posan sobre la sepultada dignitat de la patria.

Qué potencias y demés interventors! aquí no hi ha mes que un trepijoch de senyors feudals que no buscan altre cosa que la seva conveniencia y salvar una cosa que ha de ensoyrrarse y se ensoyrrará colgantlos á tots.

Calla, calla poble burro, no piulis, procura no mes seguir los consells de qui t' explota vilment. Ets la carn de canó, y sols serveixes per mantenir ventres de gitanos. Jamay ho entendrás si no t' desperta l' horrorós lletrero, que ab lletras de sang congregada, pots llegir sobre los camps de Cuba.

«La que fou reyna es avuy convertida en la mes vil y miserable de las esclavas».

LO MESTRE VELL.



Voldria que 'ls madrilenys 'm diguessin las manifestacions de qué han servit. Posats á fer *quelcóm*, jno 's contentessin á llensar quatre crits y.... ¡bona nit! ¿No viu allí en Mo-ret? ¿No hi ha *guajiros* pitjors que á la manigua? ¡Baladers! Preneulos tots y ¡pim! ¡pam! quatre tiros y després arrastreulos pels carrers.

Rahó te Don Melchor:

¡¡Avuy no hi ha ronyons, ni sang.... ni cor!!!

VOLTREGANÉS.

## LAS ELECCIONS DE BERGA

Encara que han trascurregut alguns días desde la celebració d' aquesta comedia que 'n diuhen eleccions, vaig á parlar una mica de alguns incidens ocorreguts en lo districte de Berga lo día 27 del mars passat. Puch assegurar, com á testimoni presencial que lo allí succehit no té precedents en la historia. La barra abundá d' una manera descomunal entre 'ls alcaldes y ¿qué diré del representant de la ley que p esidí la Junta general d' escrutini?

Narrar punt per punt tots los fets que tingueren lloch en alguns dels pobles del esmentat districte seria cosa de may acabar.

Hi ha qui assegura que una certa persona va cridar á los alcaldes amenassantlos ab la presó si no feyan la *tupinada* á favor del candidat ministerial. ¡Bons precedents!

La elecció 's va celebrar ab lo major descaro. Pel districte de Berga lluytaba un fill del país, lo senyor Rosal persona digne y de acrisolada honradés y dispоста á acabar ab l' odiós caciquisme que allí regna y que té estemordits als passífichs y laboriosos fills del treball de aquell país.

Lo cacich que mes brega mou es un *corneta* de primera talla; es un home petit, un ex recaudador de contribucions que no 'n va tenir prou d' espatllar els pobles durant la seva gestió de recaudador que ara, apoyat per uns quants de la seva casta 's vol constituí en *gall* de aquell alborotat galliner.

Be pot dirse que, desde 'l dissapte día 26 hasta 'l dijous en que 's celebrá l' escrutini, el districte estava convertit en una *xauxa*; burots per aquí, galifardés per allá, llisteros de las brigadas municipals de Barcelona per cullá y per cert que un de aquets últims era assessor del alcalde de Prats de Lluusanés, y no cal que 'l senyor Collasso perjudiqui l' erari pagantli l' *ausencia* ab tota regularitat, puig qu' els vehins de Prats pensan obrir una suscripció á fi de recompensarli las *esbirradas* que allí va cometre ab tanta perfecció com si may hagués fet res mes.

No puch menos que fer constar que 's van posar presos á interventors y apoderats tot lo dia, com á Prats; pobles ahont hi va haver tiros, sang, ferits y hasta un mort com á Casseras y Bagá; en algun altre se feu pregonar que 's posaria prés, al que no fos fill del poble, com á sospechós (Cardona) en íi, va ser un cúmul d' atropellos y arbitrarietats que no crech que en l' interior de Africa siguin mes cafres. Y no ho dich per *dirho*, no; de tals fets hi ha actas notariales y

que en lo seu día farán lo seu efecte y que no comen-taré perque los tribunals de Justicia entenen en alguns d' ells y de segú que 'n traurán l' aygua clara.

Per un miracle en l' acte del escrutini general no hi hagué un daltabaix. Las sumas donavan un total de vots pel Sr. Rosal de 3.127, y un total de 3.110 pel Sr. Ferrer Vidal y a pesar de la evidencia y á pesar de tot, lo magistrat va proclamar diputat al senyor Ferrer mentres que la majoria constituída per 29 interventors contra 17 d' en Ferrer, varen proclamar al senyor Rosal, que es en veritat lo diputat de fet y de dret, pesi á qui pesi, del districte de Berga. Un grupo d' homes armats varen proclamar al senyor Ferrer, per la rahó d' la forsa; los electors, amparats de la ley, proclamaren al senyor Rosal, per la forsa de la rahó.

Los electors de Berga esperan, com no poden menos, de que en el Congrés se farà justicia, pero, tenen molt present als que, com en Prats lo senyor Bach y l' alcalde, varen escarnir la voluntat del poble. Quedan apuntats al libre de memorias.

LÁTIGO.

## AL AJUDANT EN CARLOS RIUBROGENT

Molt m' ha sorprés, ver amich de que, en ta carta desclosa m' encomanis á mi 'l cárrech d' explicar los dots dels mobles. May com tú ningú ho farà y jo menys, puig só un tanoca que no trobo sal ni brill per lluirme en eixas cosas. Dius que veus que ho faig millor y aqueix cop, veig que no *lucas*, puig com tú, tant llest y fi no s' en troban en los pobles. Mes ja que, com á favor y ab permís que 'l Mestre t' dona 'm demanas que jo ocupi lo teu lloch en nostra *escola*, prosseguiré desde avuy explicant alguna historia mentres tu empris el viatge per mudar, com dius, de norma. Comensaré, doch, el *torn* ocupantme de las *crossas* de la teva relació que s' acaba ab las ampollas. De tot cor procuraré no olvidarme la estisora sens deixá, ab coneixement, de posá els *drapets* en solfa. Jo sobre tot l' encomano que m' escrigas altres voltas puig si per cas no ho faig be tas llissons serán molt dolsas. Ja he donat las expressions al *Aucell de Vilanova* que ha quedat molt agrahit de ton recort digne y noble. Per lo tant, adeu, company; m' en vaig á fé alguna cosa, puig la senmana vinent penso parlar de las *crossas*.

PEPET DE LAS POPAS.



Nostres estimats lectors, que deuen estar mitj marejats per las noticias de Cuba, y Filipinas y Washington, els proporcionarem en el número próxim una estona agradable.

Además de la magnífica fotografia de Don Jaime, estrenarem una portada que servirà pels números de gala, com de gala será 'l próxim número. Lo text escullit y á la altura de las circunstancias. Y á pesar de tot, no valdrá més que 10 céntims.

Que 'l govern no las te totas, es ben manifest. Sino no pendria tantas precaucions. ¡Quins canguelis, noy, quins canguelis!

La manifestació del día 11 á Madrid va reproduirse 'l día següent, y l' Aguilera va lluirse de debó, donant cargas y atropellant á tothom.

Lo famós governador de Madrid que, no recorda

quan estudiant, va pendre part molt activa en el famós motín de la nit de Sant Daniel.

¡Ah, buganguero! ¿Quí 's recorda de las passadas calaverudas?

Pro, aquesta vegada el señor Aguilera pot estar satisfet de la seva obra.

El general Borbon y Castellví ha sigut desterrat á *Santoña*, pero aixó sí, no en un calabosso.

Al general citat se li pot dir: *Qué primas tienes Benito*.

També posá prés dos ó tres vegadas al Baró de Sangarren, y poch li va faltar perque no fiqués á la caga-menga á tots els carlistas y republicans de Madrid.

Aixís m' agradan els homes.

O ferho ben fet ó no ferho.

Per cert que 'l digne general Canellas li observá que era molt incorrecte atropellar als qui donan vivas á la patria y al exércit.

Pero, á mi con esas—degué dir l' Aguilera.—Per mí no hi ha mes patria que la panxa ni mes exércit que la colla de pinxos que tinch á las meas ordres.

En máximo Gómez ha retxassat l' armistici. Vaja, no falta mes que el generalíssim dels insurrectos hají de donar exemple de virilitat á nostres governants. Seria el colmo.

S' assegura que 'l govern ha procurat que 'l Sant Pare intervingués en nostres assumptos á fi de desarmar als carlistas en cas de un fracás.

¡Bueno!

Ens te molt sense cuidado la noticia.

Preferim mil vegadas la del Papa, á la intervenció de las potencias.

Aquestas obran per interés.

El Papa per amor.

Y ¡quí sap si la cuestió del poder temporal del Papa els carlistas la resoldrán un día!

De mes verdas se 'n amaduran.

Diuhen de Madrid qu' entre l' element militar regna una excitació horrorosa y diuhen en alta veu y per totas parts que si el govern no soluciona el conflicte de modo que quedí á salvo l' honor d' Espanya y del exércit, ¡ay del Govern, ay!

¡¡Aaaaay...!!

Militars: Menos llengua y mes fets. Vosaltres sou els guardians de la patria. ¿Quí será responsable si Espanya sucumbeix?

Donchs, ápa, á salyarla y depressa.

La manifestació del dilluns á Barcelona, no tingué gran importancia. Los catalans som aixís. Ho fem tart y malament.

Hem rebut un cartell de la Societat Humorística *La Palma* de Reus pera 'l primer Certamen Literari Humorístich que tindrà lloch en dita ciutat en Juny próxim.

Tots los treballs que aspirin á algun premi deurán estar escrits en catalá, antich ó modern, deurán ser rigurosament originals é inédits y no podrán contenir ofensas á la moral, limitantse á exposar un humorisme de bona ley, que resulti satírich y ridiculizador sense descendir may á vulgar y pornogrífich.

Las composicions, junt ab un sobre clós que contingui á fora lo títol de la composició y 'l lema, y á dins lo nom del autor, deurán remetres á la Secretaria de la Societat, carrer de Jesús, núm. 1, Reus, per tot lo día 30 de maig del any present.

La pelegrinació á Montserrat organizada per las assosiations católicas de Bisbat y que tindrà lloch en el próxim maig promet revestir suma importancia.

La Junta organizadora n' ha nombrat un altre de Propaganda composta de distingits joves que, en varias comissions, visitarán las principals poblacions de aquest Bisbat á fi de que totas las societats católicas hi assisteixin.

S' está treballant en el programa de las festas, de las que donarem compte en un dels próximos números.

Lo día de Pascua, tinguerem lo gust de asisistir al estreno del drama trágich, catalá, original de Don Joseph Abril Virgili, "Lo Castell de Montsolí", executat per la secció recreativa del Centre Moral Ins-

DE DON CARLOS DE BORBÓN 3'50 pessetas

Pe 'ls de fora, més 0'50 pta. per certificat y franquetx.



tructiu de Gracia y representat en son propi local. No escassejarém nostres aplausos al autor del drama estrenat; puig ha sabut traure profit del argument, ab tot y seguir lo peu forsat de la llegenda.

Al final de la representació, fou lo señor Abril frenèticament aclamat per la concurrència que omplia 'l local de gom á gom.

Aixís la execució com lo decorat completaren lo coronament del éxit del drama. L' autor, fou obsequiat ab lo regalo de una rica y artística escribanía.

Finalisá tan agradable vetllada, ab la chistosa sarsuela "Cápsulas Maüser, de N. J. Manubén Vidal y música de Reverent D. J. Palau.

Com se coneix que al *Noticiero* li proba be la pitansa que recull de aquets governs que 'ns deshonran, porque son desitj únich s' enclou en aquets dos termes; aplaudir sempre totas las barrabassadas dels que tot ho trepitjan, pero manan y en vendre molts exemplars. *El Noticiero* es de lo mes gitano que s' ha vist may y ens dol molt que hi colobori el Dr. Gómez de Vich.

¡Com si no 's conegués que 'l seu propietari y Director te un talentas per fer rals com no n' hi ha un altre!

Un diputat cuné com un altre sinó pitjor.

Vaja que 'ls germans Peris Mencheta son molt agrahits als qui 'ls omple el ventrell.

*El Noticiero* que te la entrada libre en un Palacio de Barcelona ¿voldria dirnos ahont se deixa el títol de masó per anar allí?

¡Quánta miseria hi ha al mon!

Lo dissapte passat inaugurá la segona temporada teatral la societat recreativa "La Diadema" posant en escena el preciós drama "María del Carmen" de 'n Felú y Codina. Lo desempenyo molt ajustat principalment per part de las señoras Aarasa y Circuns y dels senyors Juez, Hernández y Cortadellas. En la pessa 's distingiren el senyors Hernández, Morera y Circuns. La concurrència numerosa.



### RELIGIOSA

#### Sant Toribi bisbe y confesor.

Sant Toribi era natural de Valencia, y siguié mes tart bisbe de Astorga, sacerdot virtuossim, docte y caritatiu, celós per la puresa de la fe de Cristo, per la qual passá tota la vida combatint ab ferma entereza la heretjia de Prescille. Morí Sant Toribi lo dia 16 de abril del any 460.

¡Quants Sants Toribis, no fan falta en nostra Espanya, per combatre al lliberalisme! ¡Quants!

### POLÍTICA

Setanta cinch anys compleixen en lo dia d' avuy que los lliberals, eixa rassa malehida, que ha lograt enfonsar á nostra patria en lo encenegat fanch de la deshonra, va cometre un dels mes horribles crims, entre 'ls moltissims que conta en los pochos fulls de sa vergonyosa historia.

L' ilustrisim bisbe de Vich, Fray Raimundo Stranch, signé en la fecha que avuy esmento vilment assassinat, en las immediacions de la Iglesia de San Mateu de Vallirana, juntament ab son jermá de religió Fray Miguel Quingles, per las forsas de exercit, designadas per lo govern lliberal d' aquella fecha, valentse per cubrir l' espedient, al objecte de naturalisar fet tan horrible, de la farsa de que 'ls realistas havian fet foch contra ells, quant 's descubrí que no eran altres los que los havian tirotejat, que soldats mateixos de la escolta, que 'ls havian fet adelantar pera l' aludit objecte.

¡Quants crims, no conta com aquest la historia nefanda del lliberalisme, verdader monstre abortat per lo masonisme, que han tenyit de sanch tota la patria, fins á portarla al estat mes baix y rastrer á que pot arribar un poble deshonrat?



### CARTAS DE FORA

#### Semi-visita

#### Á LA ESCOLA DEL SENYOR MESTRE TITAS

Aymat MESTRE: Constant en mas voladas y volguent buydá 'l pap ple ja del tot, vinch avuy, com he fet altres vegadas á contarli algún fet, que 'm fá singlot.

Y com que jo no tinch péls á la llengua y mon bech tan sols gosa en piular alt, piularé fort y ferm, per trista mengua del qui ostenti 'l dictat de *liberal*.

Sabent jo qu' en *Centre d' eixa vila*, (y el nom are no 'l dich ni fá pel cas) portant s' estaba á cap grossa *barrila* sens pensar, ni molts menys, en un fracás, vaig voler presenciar tant de xibarrí; y, estenent ma volada envers dit lloch situadet en pacífich y quiet barri, cap á dins vaig *colarme* poch á poch.

Hi havia un subjecte que *garlaba* y fent l' enfutimat sens tó ni só, sovintet lo bigoti 's retilaba y espetaba conceptes de *mistó*.

Parlava molt de Deu y de la Patria, mes, al Rey, se 'l deixaba en lo tinté; per lo tant, se coneix qu' ell idolátria tan sols á 'n el que 's diu *senyor diné*....

També deya, qu' Espanya, sas victorias las rebía altre temps, tan sols de Deu.... sens donar cap valor á aquellas glorias que escamparen son nom per tot arreu.

¿No son glorias ben dignes y ben nobles aquells Reys de cor grant, sensill y franch que per dar á sa Espanya mils de pobles no escatimaren may sa propia sanch?

Ja sabs tú joh *Don Pere* de la *Llada!* que don Carlos es R... com aquells Reys;... pro com tens en ton cor foll verinada, per ton profit trepitjas reys y lleys....

Ja sabém que 'l teu rey son las *comillas* que 't van proporcionant crescut jornal;... ¡que 't fassi bon profit, senyor *colillas* orador *sempitern* y.... ex-federal....

¿Aplausos? pochos n' hi hagué; dos ó tres bravos, li *tiraven*, al veurel enrabiat; son discurs no valgué, ni quatre xavos; ¡aquesta volta noy, t' han toreja!

¿Aquets son, senyor MESTRE 'ls impolítichs? ¿aquells del, *sols Deu basta?* ¿aquestos son? ruíns son, tots sos móvils, y raquítics; l' ambició los subjuga y 'ls confón.

Penséu que está despert y molt vigila encar que molt petit, aquest *aucell*, que descubrint per tot vostra *barrila*, demostra que no te llana al clatell.

Per avuy, prou n' hi ha ja de *xinitas*: pro aprofito aquest cas ab molt content, pera dir á vosté mon aymat TITAS, que ja rebí expresions de 'n Riubrogent.

En Pepet de las Pomas y ell, son homes, ab quins bona amistat jo vull tení; per lo tant, aplaudint sas dignes *bromas*, emprén son vol,

L' AUCELL VILANOVÍ.

\* \* \*

Castellar 12 abril de 1898.

Molt senyor meu y MESTRE: Sería contra lo meu carácter, quedarme completament callat devant de la correspondencia d' aquest poble insertada en el número anterior de 'l seu periódich qual pseudóim vol demostrarme que te la bona intenció de convencem de que deixi d' escriure com havia fet, porque considera que tot ha sigut y será trevall perdit.

Hasta cert punt no puch menos de donarli las gracias y concedirli la rahó per mes *mussol* que siga; porque suposo que quan aixís parla, tindrà motius suficients per sentar tal criteri y afirmar que, als aludits per mi no hi ha manera de ferlos entendre la veritat. No comprench com una persona que, escriu d' una manera tan fina y delicada y posseheix tan bons sentiments (penso haver endevinat qui s' amaga baix l' pseudónim) vulga fer cárrechs aludint á alguna persona á la que no hi sap veure la bona intenció que te de atraure'ls al camí de la virtut, y vulga fer cárrechs á qui, en lo meu entendre, deu coneixe'ls millor qu' ell y sap be com ha de tractarlos.

Dech manifestar al senyor *Mussol*, que si jo m' he fet *fo-nedis* algunas temporadas, ha sigut per despistar certas averiguacions que m' haurían costat caras, puig coneix el *panyo* y sé de lo que son capassos los per mí aludits personatges. Además, las mevas arraigadas conviccions políticas m' han obligat á ser moltes vegadas *prudént* per no perjudicar altres interessos, ja que jo, (modestia apart) he procurat salvarlos desde la *sombra*.

Jo, á igual que 'l senyor *Mussol*, no puch ni dech ense-

nyar la cara en las correspondencias, que, en altres circums-tancias, no tindría reparo en firmar. Y per fi diré al senyor *Mussol*. Vosté, mes que jo, pot judicar si el parlar clá y catalá será de mes resultats práctichs, pero, ab tot, si vosté vol comensar, no hi tinch cap inconvenient guardant sempre, vosté y jo, 'ls pseudonims.

Tan com á vosté 'm convé á mí.

Aprofito senyor MESTRE, aquesta ocasió per dirli que m' está bé la seva *política* en lo referent al *meeting* y quedo enterat, y 'm repeteixo de vosté atent y affm. S. S. q. b. s. m. FLISTIS.



### XARADA

Vegí un home un *quinta sexta* que sols tenia *hu dos tres sis*; jo ab molt bon *quatre* vaig acostarmhi tot preguntantli: ¿qué es aixó, amich? — *Quatre tres sexta*, va contestarme ja fa alguns dias, fent molt camí, y encar que 'm veigin *dos hu* cadavre ningú vol tindre *total* de mí.

CLAUDI-NAL

### GEROGLIFICH COMPRIMIT

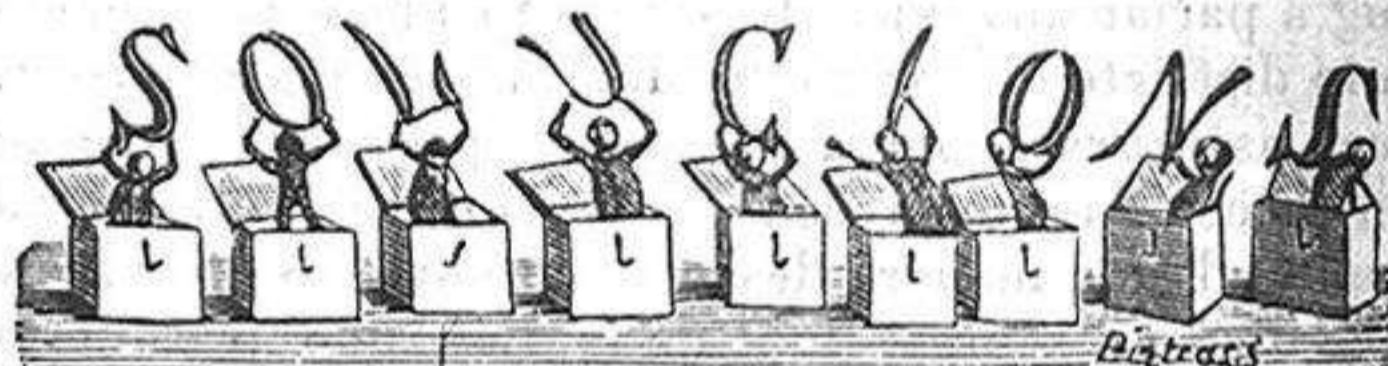
D. I ASSIÁTICH MEDITERRÁ

J. VIGATÁ.

### QUADRAT

Sustituir los puntos per lletras que, llegidas horizontal y verticalment, donguin: 1.<sup>a</sup> part del mon; 2.<sup>a</sup> part del cos de una bestia; 3.<sup>a</sup> objecte compost de flors.

CHATU DEL BORN.



Xarada: Dolores.

Targeta: Barcelona.

Logógrifo numérich:

Figueras  
Ferrará  
Guerra  
Ferri  
Fura  
Sis  
U

Geroglífichs: 1.<sup>a</sup> per grans, un grané. 1.<sup>a</sup> Armas y lletras.

### ÚLTIMA HORA

Entrat ja en prempsa 'l present número, ens hem vist forsats á retirar la Carta-manifest de D. Carlos, que ha fet trontollar á las institucions ab forta sacudida.

Ditxosos los que reben persecussió de la justicia.

Barcelona comensa a despertar del ensopiment que la dominava.

La manifestació que tingué lloch avans d' ahir á la nit front al Consulat nort-americaná, siguié imponent. La policia va oposarse pero fou arrollada. Ab una xiulada fenomenal, estupenda y mils punys en tó de amenassa, fou *saludat* el cónsul yankee que, desde 'l balcó feu un gesto de despreci....

¡Insensat! ¡Ay d' ell si continúa llensant bravatas!

¡Visca Espanya...., y á élls!

Establiment Tipogrífich, Casanova, 13; Barcelona.